

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سرزمین آرزوها

محمد جواد مهری

تأليف

توفیق و دلی مختار

پایان

سرزمین آرزو

- * نام کتاب: سرزمین آرزوها *
- * ناشر: انتشارات آیین دانش *
- * چاپخانه: دانش *
- * نوبت چاپ: اول یا ویرایش جدید *
- * شمارگان: ۵۰۰ نسخه *
- * شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۹۹۹-۲۸-۸ *
- * قیمت: ۳۰۰۰ تومان *

مرکز پخش: قم، خیابان خاکفرج، داخل کوی ۷۵
تلفن: ۰۶۷۰۶۳۷۰-۱ / ۶۶۱۶۱۲۶-۷ (۰۲۵۱)

همراه: ۰۹۱۲۱۵۳۱۴۹۵

حق چاپ محفوظ و مخصوص ناشر است

فهرست مطالب

۱۳		سرآغاز سخن
----	-------	------------

مدخل: مطالب سودمند و ضروری

۱۷		آشنایی با کشور عراق
۲۱		آنچه یک زائر باید بداند
۲۴		یادآوری مؤکد
۲۸		کیفیت اذن دخول
۲۹		کیفیت زیارت وداع

بخش اول: شهر نجف و اماکن زیارتی آن

۳۳		آشنایی با شهر نجف
۳۳		فضیلت شهر نجف در قرآن و احادیث
۳۵		شناسنامه امام علی علیه السلام
۳۶		کیفیت دفن و آشکار شدن مزار امام علی علیه السلام
۳۸		حرم مطهر امام علی علیه السلام
۴۰		فضیلت زیارت امام علی علیه السلام
۴۳		کیفیت زیارت امام علی علیه السلام
۵۹		کیفیت زیارت حضرت آدم و نوح علیهم السلام
۶۲		سایر اماکن زیارتی نجف اشرف
۶۲		قبر آدم و نوح علیهم السلام
۶۶		قبر علما و مراجع معظم تقلید
۷۱		قبرستان وادی السلام

۷۲	مقام امام زمان
۷۳	مقام امام زین العابدین علیه السلام
۷۳	صافی صفا یمانی
۷۵	مسجد حنانه
۷۶	کمیل بن زیاد نخعی رضی الله عنه

بخش دوم: شهر کوفه و اماکن زیارتی آن

۸۳	آشنایی با شهر کوفه
۸۵	فضیلت شهر کوفه
۸۶	مسجد کوفه و فضیلت آن
۸۹	اعمال مسجد کوفه
۹۳	مقام ابراهیم علیه السلام
۹۵	مقام خضر علیه السلام
۹۶	ذکوة القضاء
۹۷	بیت الطشت
۹۹	مقام النبی صلی الله علیه و آله
۱۰۰	مقام حضرت آدم علیه السلام
۱۰۶	مقام جبرئیل علیه السلام
۱۰۷	مقام امام زین العابدین علیه السلام
۱۱۰	مقام حضرت نوح علیه السلام
۱۱۶	محراب امیر المؤمنین علی علیه السلام
۱۱۷	مناجات حضرت امیر المؤمنین علیه السلام
۱۲۱	مقام امام صادق علیه السلام

۱۲۲	نماز حاجت در مسجد کوفه
۱۲۳	سایر اماکن زیارتی و دیدنی کوفه
۱۲۳	مرقد مسلم بن عقیل علیه السلام
۱۳۰	مرقد مختار ثقفی
۱۳۴	مرقد هانی بن عروه‌ی مرادی
۱۳۶	خانه امیر المؤمنین علیه السلام
۱۳۷	دار الاماره کوفه
۱۳۸	مرقد میثم تمار
۱۴۳	مرقد خدیجه دختر امیر المؤمنین علیه السلام
۱۴۳	مسجد سهله و فضیلت آن
۱۴۷	اعمال مسجد سهله
۱۴۷	دعای ورود به مسجد سهله
۱۴۹	نماز تحیت
۱۵۱	مقام حضرت ابراهیم علیه السلام
۱۵۲	مقام حضرت ادريس علیه السلام
۱۵۲	مقام صالحین، انبیاء و مرسلین
۱۵۳	مقام امام زین العابدین علیه السلام
۱۵۴	مقام حضرت مهدی
۱۵۷	مسجد زید بن صوحان
۱۶۱	مسجد صعصعه بن صوحان

بخش سوم: شهر کربلا و اماکن زیارتی آن

۱۶۷	آشنایی با شهر کربلا
-----	---------------------

۱۶۹	فضیلت و برتری زمین کربلا
۱۷۰	پاداش زیارت امام حسین علیه السلام
۱۷۳	ثواب زیارت امام حسین علیه السلام در ایام خاص
۱۷۴	ثواب انفاق مال برای زیارت امام حسین علیه السلام
۱۷۵	مستجاب شدن دعا زیر گنبد امام حسین علیه السلام
۱۷۶	شفاء و دیگر برکات در تربت امام حسین علیه السلام
۱۷۸	شناسنامه امام حسین علیه السلام
۱۷۹	همسران امام حسین علیه السلام
۱۸۱	فرزندان امام حسین علیه السلام
۱۸۴	زندگانی حضرت علی اکبر علیه السلام
۱۸۶	زندگانی حضرت علی اصغر علیه السلام
۱۹۷	محل دفن حضرت علی اصغر علیه السلام
۲۰۰	حرم مطهر امام حسین علیه السلام
۲۰۱	سایر مدفونین حرم مطهر و اطراف آن
۲۰۱	روضه‌ی شریف
۲۰۱	شهدای کربلا:
۲۰۲	کیفیت و روز دفن شهدای کربلا
۲۰۴	رواق‌های اطراف روضه‌ی شریف
۲۰۴	قبر حبیب بن مظاهر
۲۰۶	قبور علماء و برخی از شخصیت‌ها
۲۰۷	رواق شمالی (رواق پادشاهان)
۲۰۷	رواق شرقی (رواق آقا باقر یا رواق فقها)
۲۰۸	رواق غربی (رواق ابراهیم مجاب)

۲۰۹		صحن حرم مطهر و بین الحرمین
۲۱۰		کیفیت زیارت امام حسین علیه السلام
۲۱۵		زیارت وارث
۲۲۱		زیارت عاشورا
۲۲۹		شناختنامه حضرت ابوالفضل العباس علیه السلام
۲۳۰		حرم حضرت ابوالفضل العباس علیه السلام
۲۳۱		کیفیت زیارت حضرت ابوالفضل العباس علیه السلام
۲۳۹		سایر اماکن زیارتی کربلا
۲۳۹		تل زینبیه
۲۳۹		خیمه گاه امام حسین علیه السلام
۲۴۳		مقام امام زمان
۲۴۴		آرامگاه حر بن یزید ریاحی علیه السلام
۲۴۵		آرامگاه عون فرزند حضرت زینب علیه السلام
۲۴۶		آرامگاه طفلان مسلم

بخش چهارم: شهر بغداد و اماکن زیارتی آن

۲۵۳		آشنایی با شهر بغداد و کاظمین
۲۵۳		بغداد
۲۵۶		کاظمین
۲۵۷		شناختنامه امام موسی کاظم علیه السلام
۲۵۸		شناختنامه امام جواد علیه السلام
۲۵۹		حرم مطهر امامان کاظمین
۲۶۱		فضیلت زیارت امامان کاظمین علیهم السلام

۲۶۲	کیفیت زیارت امام موسی کاظم علیه السلام
۲۶۸	کیفیت زیارت امام جواد علیه السلام
۲۷۱	مدفونین حرم مطهر و اطراف آن
۲۷۱	اسماعیل و ابراهیم علیهما السلام
۲۷۲	خواجہ نصیر الدین طوسی رحمۃ اللہ علیہ
۲۷۲	جعفر بن قولویه قمی رحمۃ اللہ علیہ
۲۷۳	شیخ مفید رحمۃ اللہ علیہ
۲۷۳	ابویوسف قاضی
۲۷۳	سید مرتضی رحمۃ اللہ علیہ
۲۷۴	سید رضی رحمۃ اللہ علیہ
۲۷۴	مشاهد و قبرستانهای بغداد
۲۷۴	قبرستان قریش
۲۷۵	قبرستان باب التین
۲۷۵	قبرستان باب حرب
۲۷۵	قبرستان خلفا در رصافه
۲۷۶	مرقد شیخ کلینی رحمۃ اللہ علیہ
۲۷۷	مراقده نواب اربعه
۲۷۷	ابوعمر و عثمان بن سعید العمری
۲۷۸	ابوجعفر محمد بن عثمان
۲۷۸	حسین بن روح نوبختی
۲۷۹	ابوالحسن علی بن محمد سمری
۲۸۱	کیفیت زیارت نواب اربعه
۲۸۲	مرقد قنبر رحمۃ اللہ علیہ

۲۸۳	مرقد سلمان فارسی علیه السلام
۲۸۵	کیفیت زیارت سلمان فارسی علیه السلام
۲۹۰	مسجد براتا

بخش پنجم: شهر سامرا و اماکن زیارتی آن

۲۹۵	آشنایی با شهر سامرا
۲۹۸	شناسنامه امام هادی علیه السلام
۲۹۹	شناسنامه امام حسن عسکری علیه السلام
۳۰۰	فضیلت زیارت عسکری علیه السلام
۳۰۱	کیفیت زیارت امام هادی علیه السلام
۳۱۰	کیفیت زیارت امام حسن عسکری علیه السلام
۳۱۹	کیفیت زیارت نرجس خاتون
۳۲۴	کیفیت زیارت حکیمه خاتون
۳۳۲	شناسنامه حضرت مهدی
۳۳۳	سرداب مقدس
۳۳۷	کیفیت زیارت امام زمان در سرداب مقدس
۳۴۳	مرقد حضرت سید محمد علیه السلام
۳۴۴	کیفیت زیارت سید محمد علیه السلام
۳۴۵	مرقد ابراهیم بن مالک اشتر
۳۴۷	سایر اماکن زیارتی کشور عراق
۳۴۷	الف) شهر حله
۳۴۷	ب) شهر هاشمیه
۳۴۸	ج) شهر بصره

۳۴۸ (د) شهر کفل

بخش ششم: ادعیه و زیارات

۳۵۱ زیارت جامعه‌ی کبیره

۳۶۷ زیارت امین الله

۳۷۱ دعای توسل

۳۷۷ دعای کمیل

بخش هفتم: گزیده‌ای از اشعار

۳۹۳ گزیده‌ای از اشعار

بخش هشتم: لغات ضروری برای مکالمات

۴۱۱ واژه‌های مربوط به سفر

۴۱۲ ایام هفته، روزها

۴۱۳ گفت و گوهای اجتماعی

۴۱۴ اماکن و محلات

۴۱۶ خوراکی هاو نوشیدنی‌ها

۴۱۸ لوازم منزل

۴۲۰ رنگ ها

۴۲۰ در مورد بازار

۴۲۲ اعضای بدن

۴۲۴ امراض و ناراحتیها

۴۲۵ کلماتی در مورد تلفن

۴۲۵..... اعداد و ارقام

۴۲۸..... فامیل و بستگان

۴۳۰..... تابلوها و اعلانات

۴۳۳..... فهرست مصادر تحقیق

۴۳۹..... برخی از آثار و تالیفات نویسنده

بخش نهم: آلبوم تصاویر و نقشه‌ها

www.ketab.ir

سرآغاز سخن

بنام خداوند مهربان مگرتر

سرزمین عراق قبور مطهر و منور تعدادی از امامان، امامزادگان، صحابه گرانقدر پیامبر اسلام ﷺ و شخصیت‌های برجسته‌ی شیعه را در بردارد، خداوند متعال برای اولین بار نعمت بزرگ زیارت آن عزیزان و سروران پاک را در سال ۱۳۸۲ هـ ش به این حقیر سر تا پا تقصیر عنایت فرمود و با حضور در این سرزمین و دیدار از اماکن مقدس و جاهای دیدنی و خاطره‌انگیز این دیار و یادداشت مطالبی در این زمینه، بر آن شدم که پیرامون اماکن متبرکه‌ی عراق و سرگذشت آن پاکان در خاک خفته دیار غربت، تحقیقاتی داشته باشم، سرانجام توفیق رفیق راه شد و پس از چند صباحی، خوشبختانه به انجام آن موفق گردیدم.

گر چه تاکنون درباره عتبات عالیات^۱ کتابهای متعددی نوشته شده، ولی در عین حال دفتری که در پیش روی دارید دارای مزایایی است که عبارتند از:

- ۱- در این کتاب کیفیت مقدمات سفر، آداب زیارت، اذن دخول مشاهد مشرفه، زیارت جامعه کبیره و دعا‌های کمیل و توسل نیز آمده است.
- ۲- شرح اجمالی از زندگانی ائمه علیهم‌السلام و سایر شخصیت‌هایی که در سرزمین عراق مدفونند بیان شده است.

۳- این کتاب از طرفی حاوی همه‌ی موضوعات تاریخی آن اماکن متبرکه که

۱- عتبه، به معنی آستانه‌ی در است و عتبات، نام بالغله است برای مشاهد متبرکه مانند مشهد حضرت علی علیه‌السلام و امام حسین علیه‌السلام و دیگر مزارات امامان. عتبه در معنای کلی خود، شامل همه‌ی حرمهای معصومین و آستان‌های مقدسه می‌شود که درگاه آنها مورد تکریم و بوسیدن و زیارت شیفتگان قرار می‌گیرد؛ اما زیارت عتبات، که اغلب همراه با زیارت حج مطرح می‌شود، بیشتر زیارت کربلا، نجف، کاظمین و سامرا مراد است. (فرهنگ عاشورا ص ۳۰۶).

است و از طرفی هم طول و تفصیلهای بیجائی ندارد که خواننده را خسته کند.
۴ - علاوه بر تاریخ شهرهای زیارتی عراق، فضیلت شهر و ثواب زیارت و نقشه‌ی تقریبی راهنمای آستان مقدس مزارها بیان شده است.

۵ - هر جا که مطلبی شرح و بسطی لازم داشته آن را در پاورقی نگاشته‌ایم.

۶ - شیوه و کیفیت زیارات مربوطه به همراه ترجمه ذکر شده است.

بنابراین می‌توان گفت مطالعه و همراه داشتن این کتاب، زائرین محترم و بویژه روحانیون و مدیران کاروانهای زیارتی عتبات عالیات را، از کتابهای دیگر بی‌نیاز می‌سازد.

اتمام این نوشتار در شب ولادت حضرت امام محمد باقر علیه السلام و شهادت روحانی مبارز و مجاهد نستوه حضرت آیت الله سید محمد باقر حکیم رحمته الله رئیس مجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق و دیگر زائران جمعه خونین نجف در حرم امیرالمؤمنین علیه السلام به دست شقی‌ترین و روسیاهترین انسانهای کُزه زمین اتفاق افتاد. لذا ثواب این نوشته را به روح مطهر آن سید مظلوم که با زبان روزه به مهمانی حضرت حق شتافت، اهداء می‌نمایم.

امید آنکه این خدمت ناچیز مورد قبول درگاه الهی و عنایت ائمه اطهار علیهم السلام خصوصاً امام عصر علیه السلام قرار گیرد و ما را در ثواب زیارت زائرین شریک گرداند ان شاء الله.

محمد جواد مهری

نجف اشرف، ایوان طلای حرم امیرالمؤمنین علیه السلام

چهارشنبه، ساعت ۳:۴۰ بعد از ظهر

هشتم مرداد ماه سال ۱۳۸۲